

Proměny

1. Název vzdělávacího programu:

Film a škola (cyklus) - Proměny (tematický okruh)

2. Obsah - podrobný přehled témat výuky a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace:

Seminář z okruhu „Proměny“ z cyklu „Film a škola“ se sestává ze tří částí: výchova ke zdraví v rámci bio-psycho-sociálního konceptu člověka (s komponentou osobnostní sociální výchova), mediální (s informačně-komunikační komponentou), právně-sociální (vč. autorsko-právního minima). Metodou projektů z cyklu „Film a škola“ je vzdělávání pomocí různých animovaných, hraných a dokumentárních filmů, při využití moderních informačně-komunikačních prostředků. Okruh „Proměny“ je zaměřen na inovaci zdravotní výchovy a prevenci negativních psychosociálních jevů prostřednictvím médií. Jevů, které vznikají v důsledku proměňujícího se životního stylu. Kurz je proto také vhodným doplněk pro výuku biologie a výchova k občanství.

Tematický okruh „Proměny“ představuje možnosti pozitivního využití médií a prevence jejich negativních důsledků.

První blok - výchova ke zdraví v rámci bio-psycho-sociálního konceptu člověka - představí dokumentární film „Hranice v psychosomatice“ (2010, 28 min.), oceněný jako Nejlepší český populárně-naučný film v oblasti přírodních věd na 45. ročníku MFF Academia Film Olomouc. Film, vytvořený ve spolupráci s PS České lékařské společnosti J.E.P. a využívající sběru dat MZ ČR, vysvětluje význam kvality sociálních vazeb na zdraví dospívajícího člověka (rodiče a děti - rodina, škola, pracoviště) se zaměřením na vznik a nárůst tzv. psychosomatických onemocnění. Film přispěje k inovaci zdravotní výchovy a výuky biologie z pohledu Engelova bio-psycho-sociálního modelu člověka. Obsahuje totiž nejen ukázky konkrétních případů, možnosti terapie a rehabilitace, seznámí s možnostmi řešení aktuálních problémů a s konceptem tzv. základní psychosomatické péče, ale představí formou ankety také názory pedagogů a žáků z různých českých škol (zdravotně-sociální, lékařská, filozofická, přírodovědecká a farmaceutická apod.). Dalším představeným filmem bude oskarový animovaný snímek „Harvie Krumpet“ (2003, 23 min.), o smolaři trpícího Tourettovým syndromem, který si zachovává zdraví optimismus i poté, co ho ve škole spolužáci šikanují. A později emigruje z Polska do Austrálie, kde se ožení se zdravotní sestrou. Film názorně ukazuje, proč je stále ve společnosti vnímána psychická nemoc jako pomluva a tělesné onemocnění jako omluva. Možnosti využití filmů budou doplněny odborným výkladem psychoterapeuta a lékaře.

Druhý blok je mediální (s informačně-komunikační a autorsko-právní komponentou) a pedagogicko-sociální. V této části kurz představí proměňující se sociální vztahy v důsledku vzrůstajícího významu moderních informačních technologií v komunikaci se zaměřením na tzv. kyberšikanu nebo nové formy závislostí (netolismus, počítačové hry apod.), bude představen v kontextu tradičních forem závislostí mládeže na drogách či alkoholu. Bude uveden prostřednictvím ukázek z časosběrného dokumentárního filmového materiálu „Proměny (kyber)šikany“ apod. Možnosti využití filmu budou doplněny odborným výkladem speciálního psychologa.

Třetí blok - právně-sociální (vč. autorsko-právního minima) - ukáže možnosti prevence diskriminace, rasismu a možnosti integrace, bude představen na ukázkách z dokumentárních filmů „Nebezpečná hra s míčem“ (2010, 25 min.), pojednávajícím o mladém a nadějném romském sportovci, a „Is Mortorius“ (2006, 20 min.) o propojování světa nevidomých a vidoucích pomocí hudby a zvuku. Nebo z oceňovaného česko-amerického studentského krátkého hraného filmu „Naráz“ (2001, 17 min.), pojednávajícího o mladých vojácích, vybíjejících si nahromaděnou úzkost na dvojici mladých Romů,

cestujících vlakem. Možnosti využití filmů budou doplněny odborným výkladem speciálního pedagoga a právního experta na kriminalitu mládeže, zneužití osobních údajů a prevenci. V průběhu semináře se tak pedagogové seznámí s možnostmi využití různých dokumentárních, animovaných i hraných filmů při výuce zdravotní výchovy nebo průřezových témat, např. OSV. Stejně jako seznámí učitele s různými komunikačními kanály (kino, video, interaktivní portál), a představí také možnosti využití tradičních i elektronických pracovních listů v kolektivní i individuální výuce při práci s médií. Nabídne také možnosti využití audiovizuálních médií ve verzích pro neslyšící nebo slabozraké.

Seminář připraví učitele k lektorským úvodům k promítaným filmům, představí možnosti vedení diskusí s žáky a ukáže možnosti využití audiovizuálních a multimediálních prostředků při řešení problémů při práci s obtížně přizpůsobivými žáky i jejich rodiči. Zároveň seminář ukáže rizika zneužívání audiovizuálních médií na školách nejen z pedagogicko-psychologického hlediska, ale také z pohledu právníka a kriminalisty. V třetím bloku se tak účastníci semináře seznámí s trestně-právními, občansko-právními, správními i autorsko-právními aspekty vzniku, užití a archivace audiovizuálních záznamů. Formou dílny se pedagogové seznámí s technickými, tvůrčími i distribučními aspekty vzniku audiovizuálních děl pomocí výuky praktických dovedností práce s kamerou, mikrofonom a počítačem, využitelných při vzniku a vedení školního časopisu, internetových stránek nebo školní televize, směřujících např. k prevenci negativních psychosociálních jevů. Účastníci semináře obdrží studijní metodické příručky a vzdělávací brožurky nabízející podněty k diskusi učitelů s žáky, jejich rodiči či pozvanými experty z regionu. Promítané filmy nebo ukázky z nich budou inspirovat učitele k diskusím se žáky, rodiči a případnými experty z regionu, protože spolupráce rodičů a školy je důležitým faktorem, který může přispět k potírání projevů xenofobie, rasismu a diskriminace, které se stávají aktuálním problémem naší společnosti.

3. Forma:

Seminář a dílna

4. Vzdělávací cíl:

Cílem projektu „Proměny“ z cyklu „Film a škola“ je seznámit učitele s možnostmi rozšíření a doplnění výuky biologie a zdravotní výchovy s ohledem na zavádění konceptu tzv. základní psychosomatické péče do vzdělávací soustavy českých škol. Smyslem projektu je také obohatit inovativním způsobem s pomocí moderních audiovizuálních technologií výuku v oblasti zdravotní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu a prevence negativních psychosociálních jevů v důsledku proměňujícího se životního stylu a současně zdůraznit význam kvality sociálních vazeb na zdraví dospívajícího jedince (rodiče a děti - rodina a škola). Dalším cílem je poukázat na proměnu sociálních vztahů mezi spolužáky v důsledku vzrůstajícího významu informačně-komunikačních technologií s ohledem na fenomén kyberšikany nebo nových forem závislosti (netolismus, počítačové hry apod.), a nabídnout možnosti prevence. Úkolem vzdělávací akce je přispět ke zvýšení znalostí a praktických dovedností v oblasti mediální výchovy a základů umělecké tvorby. Cílem projektu je i zohlednění specifických potřeb studentů ze speciálních škol (např. pro neslyšící, nevidomé, sociálně znevýhodněné apod.) představením mediální ukázky z tvorby vznikající ve spolupráci s těmito studenty (např. ukázky z filmu s nevidomými studenty na filmu „Is Mortorius“, s pedagogy a žáky ZŠ a SŠ na filmu „Proměny“ či s mladým romským sportovcem a jeho rodinou na filmu „Nebezpečná hra s míčem“. Projekt je navíc připraven tak, že umožňuje i účast studentů ze speciálních škol (jako např. neslyšících apod.) a současně je pomocí dalších aktivit zajištěn jeho rozvoj a pokračování.

5. Hodinová dotace:

Celkem 8 hodin

1. Bio-psycho-sociální část (viz. podrobný přehled) 1,5 hodiny
2. Mediální část (s ICT a autorsko-právní komponentou) a pedagogicko-sociální (dtto) 5 hod.
3. Právně-sociální (dtto) 1,5 hodina

6. Minimální počet účastníků a upřesnění cílové skupiny:

22 účastníků

Určeno: učitelům na 2. st. ZŠ, G, SOU a SŠ

7. Plánové místo konání:

Centrum vzdělanosti Libereckého kraje, Masarykova 18, Liberec a další pracoviště CVLK.

8. Odborný garant:

RNDr. Robert Gamba

Absolvent Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy Praha (Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů, obor matematika - fyzika, 1981 - 1986), státní rigorózní zkouška, (1989). Deset let praxe ředitele Školského úřadu Liberec, devět let praxe vedoucího odboru školství, mládeže a tělovýchovy KÚ Libereckého kraje, v současnosti ředitel Centra vzdělanosti Libereckého kraje - zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Držitel Certifikátu Dokončení struktur a opatření pro zvýšení absorpční kapacity evropských fondů na národní a regionální úrovni, vydalo MMR dne 15. 4. 2004. Od r. 2004 školitel Pedagogického centra Liberec (dnes NIDV Praha) v tvorbě projektů v rámci OP RLZ a OP VK.

9. Materiální a technické zabezpečení:

Video/dataprojektor, notebook s rychlým připojením k internetu, zvuková reprodukce, DVD-Video, DVD-Rom a CD přehrávač, tabule, fixy.

10. Způsob vyhodnocení akce:

Standardní závěrečný dotazník CVLK. Ke každému semináři je vedena prezenční listina, která je spolu s vyhodnocením semináře založena v dokumentech CVLK. Evaluační třífázový dotazník Rady Evropy a MKČR vyhodnocující zájem v seznamu oslovených škol a školských zařízení; seznamu přihlášených účastníků semináře; seznamu skutečně zúčastněných učitelů, obsahujícího hodnocení kurzu a zájem o jeho implementaci ve vzdělávacím procesu na své škole.

Film a škola